

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

کلیه حقوق مادی مترتب بر نتایج مطالعات، ابتکارات و
نوآوری‌های ناشی از تحقیق موضوع این پایان نامه
متعلق به دانشگاه رازی است.

دانشکده فنی و مهندسی
گروه مهندسی برق الکترونیک

پایان نامه جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد مهندسی برق گرایش الکترونیک

عنوان پایان نامه

طراحی، بهینه سازی و ساخت فیلتر پایین گذر میکرواستریپ با استفاده از
رزوناتورهای مثلثی شکل

استاد راهنما :

دکتر محسن حیاتی

نگارش :

مریم شهبازی تبار

سرفصل دیباچه را تبرک می‌کنم به نام او که اگر یاریش نبود بس گفته‌های ماند و در پی عرض ادب دارم به پیشگاه اساتید
و محققانی که کشتزار رنجشان توشه‌ی راهم بود و ارج می‌نماید استاد گرانقدر جناب آقای دکتر محسن حیاتی را که اندیشه و الایش
چراغ راهم بود و راهنمایی‌های دلسوزانه‌اش راهگشای راهم.

تاچه قبول افتد و چه در نظر آید

پاس و ستایش خدایی را که آفرید جهان را، انسان را، عقل را، علم را، معرفت و عشق را

تا عاشقانه تقدیم کنم حاصل تلاشم را به مهربان فرشتگانی که تمام تجربه های یکتا و زیبای زندگیم،

مدیون حضور سبز آنهاست

پدر و مادر خودم و همسر، اسوه های فداکاری و عشق که وجودم برایشان همه رنج بود و وجودشان برایم همه مهر

همسر، اسطوره زندگیم، پناه حستگیم و بهانه بودنم

برادرم، شادی بخش وجودم

و فرزندان عزیزم، که زلال تر از باران هر لحظه باور زندگیم را ناب ترمی کنند.

چکیده:

در این پایان نامه، فیلتر میکرواستریپ پایین گذر و شیوه‌های مختلف طراحی آن مورد بررسی قرار گرفته است. در ادامه یک فیلتر میکرواستریپ پایین گذر جدید با استفاده از رزوناتورهای مثلثی ارائه شده است. در فیلتر پیشنهادی از ترکیب سری یک رزوناتور مثلثی و یک سلول دایره‌ای استفاده شده است. سلول دایره‌ای به عنوان تضعیف کننده هارمونیک و که مراحل طراحی و ساخت در ذیل آمده است:

۱. طراحی رزوناتور

- استفاده از ساختار پله‌ای T شکل با پاسخ تیز یا الپتیک
- حذف قسمت‌هایی از ساختار فیلتر اولیه برای حذف هارمونیک‌های نزدیک فرکانس قطع و بدست آوردن پاسخ تیز با انتخاب پذیری بالا.
- بهینه سازی ابعاد بدست آمده در مراحل اول و دوم.

۲. طراحی تضعیف گر

۳. تلفیق رزوناتور و تضعیف گر

۴. ساخت فیلتر طراحی شده بر روی زیر لایه‌ی راجرز ۵۸۸۰

این فیلتر پس از طراحی و بهینه سازی، ساخته شده است و نتایج حاصل از اندازه گیری صحت طراحی را تأیید می‌کنند. مقایسه نتایج نشان می‌دهد که عملکرد کلی ساختار پیشنهادی از نظر ابعاد فیزیکی، تیزی پاسخ و عرض باند قطع نسبت به ساختارهای مشابه بهبود یافته است.

کلمات کلیدی:

۱- فیلتر میکرواستریپ پایین گذر

۲- شبکه‌ی دو قطبی

۳- رزوناتور مثلثی

۴- باند گذار

۵- تلفات عبوری

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

فصل اول: تئوری خطوط انتقال و اجزاء مایکرواستریپ

۲	مقدمه
۲	۱- خطوط انتقال
۴	۱-۱- خطوط مایکرواستریپ و کاربردهای آن
۵	۲-۱- امواج در مایکرواستریپ
۶	۳-۱- تقریب شبه TEM
۶	۱-۳-۱- ثابت دی الکتریک موثر و امپدانس مشخصه
۹	۲-۳-۱- طول موج هدایت شده
۹	۳-۳-۱- ثابت انتشار و سرعت فاز
۹	۴-۳-۱- طول الکتریکی
۱۰	۵-۳-۱- سنتز W/h
۱۰	۶-۳-۱- اثرات ضخامت نوار فلزی
۱۱	۷-۳-۱- پراکندگی در مایکرواستریپ
۱۲	۸-۳-۱- تلفات در مایکرواستریپ
۱۳	۴-۱- ناپیوستگی ها و اجزاء ساختارهای مختلف مایکرواستریپ
۱۴	۱-۴-۱- انواع ناپیوستگی های مایکرواستریپ
۱۵	۱-۱-۴-۱- ناپیوستگی پله ای
۱۵	۲-۱-۴-۱- ناپیوستگی با انتهای بازو بسته
۱۷	۳-۱-۴-۱- شکاف ها
۱۸	۴-۱-۴-۱- خم ها
۱۹	۵-۱-۴-۱- خط کوتاه با امپدانس بالا
۲۰	۶-۱-۴-۱- خط کوتاه با امپدانس پایین
۲۱	۷-۱-۴-۱- خازن ها و سلف های فشرده
۲۲	۸-۱-۴-۱- رزوناتور ها
۲۶	۹-۱-۴-۱- نکاتی در مورد رزوناتورهای ریز نوار

فصل دوم: فیلتر و مبانی آن

۲۹	مقدمه
۲۹	۱-۲- تابع تبدیل و تقریب مشخصه دامنه یکنواخت
۳۲	۲-۲- تقریب باترورث
۳۷	۳-۲- تقریب چبی شف
۴۴	۴-۲- تقریب بیضوی
۴۶	۵-۲- تقریب گوسین

۴۷	۶-۲ - طراحی فیلترهای پایین‌گذر با استفاده از توابع تقریب
۴۸	۱-۶-۲ - طراحی فیلترهای باترورث پایین‌گذر
۴۹	۲-۶-۲ - طراحی فیلتر چپی‌شف پایین‌گذر
۵۱	۳-۶-۲ - طراحی فیلتر اپتیک پایین‌گذر

فصل سوم : معرفی شبکه‌های مایکروویو و پارامترهای آن

۵۵	مقدمه
۵۵	۱-۳ - معرفی رنج فرکانسی مایکروویو
۵۸	۲-۳ - متغیرهای شبکه
۵۹	۳-۳ - پارامترهای توصیف‌کننده‌ی شبکه‌های مایکروویو
۵۹	۱-۳-۳ - پارامترهای پراکندگی (S)
۶۲	۲-۳-۳ - پارامترهای ادمیتانس اتصال کوتاه شده (Y)
۶۳	۳-۳-۳ - پارامترهای امپدانس مدار باز (Z)
۶۳	۴-۳-۳ - پارامترهای ABCD
۶۵	۵-۳-۳ - ارتباط بین پارامترهای پراکندگی، ادمیتانس، امپدانس و ABCD

فصل چهارم: فیلترهای مایکرواستریپ

۶۸	۱-۴ - روش‌های طراحی فیلتر با استفاده از تکنولوژی مایکرواستریپ
۷۱	۲-۴ - پارامترهای مهم در طراحی فیلترها
۷۴	۳-۴ - فیلترهای مایکرواستریپ در مدارات مجتمع یکپارچه مایکروویو
۷۵	۴-۴ - مزایا و معایب مدل‌سازی فیزیکی
۷۶	۵-۴ - روند استخراج مدار معادل
۸۰	۶-۴ - استخراج مدار معادل یک شبکه چند پورته
۸۲	۷-۴ - الگوریتم حداقل مربعات خطی
۸۴	۸-۴ - طراحی فیلتر پایین‌گذر با استفاده از رزوناتورهای مختلف
۸۵	۱-۸-۴ - فیلترهای مایکرواستریپ با ساختار شکاف باند فوتونیک
۸۶	۲-۸-۴ - فیلترهای مایکرواستریپ با ساختار زمین ناقص
۸۶	۳-۸-۴ - فیلتر مایکرواستریپ پایین‌گذر با استفاده از تکنیک فرکتالی
۸۶	۴-۸-۴ - انواع رزوناتورهای رایج
۸۶	۱-۴-۸-۴ - رزوناتور پله‌ای
۸۷	۲-۴-۸-۴ - رزوناتور سنجاقی
۸۸	۳-۴-۸-۴ - رزوناتور دایره‌ای
۸۸	۴-۴-۸-۴ - رزوناتور مخروطی
۸۹	۵-۴-۸-۴ - رزوناتور حلزونی

فصل پنجم: مروری بر کارهای پیشین

۹۱	بررسی مقالات چاپ شده
----	----------------------

فصل ششم: ساختار پیشنهادی اول

مقدمه.....	۱۰۱
۱-۶- طراحی رزوناتور.....	۱۰۱
۲-۶- طراحی تضعیف گر.....	۱۰۷
۳-۶- تلفیق رزوناتور و تضعیف گر.....	۱۰۹
۴-۶- مقایسه ی نتایج.....	۱۱۱

فصل هفتم: ساختار پیشنهادی دوم

۱-۷- طراحی رزوناتور.....	۱۱۵
۲-۷- طراحی تضعیف گر.....	۱۱۷
۳-۷- نتایج ساخت و اندازه گیری.....	۱۱۸
منابع.....	۱۲۰

فهرست اشکال

صفحه	عنوان
۳	شکل ۱-۱ : انواع خطوط انتقال [۱].....
۴	شکل ۱-۲ : ساختار خط میکرواستریپ [۲].....
۵	شکل ۱-۳ : (الف) میدان‌های الکتریکی و مغناطیسی در اطراف یک نوار میکرواستریپ [۲] (ب) میدان‌های مغناطیسی (ج) میدان‌های الکتریکی [۱].....
۶	شکل ۱-۴ : (الف) خط میکرواستریپ دارای دو عایق ناهمگن (ب) خط میکرواستریپ معادل دارای یک عایق همگن [۲].....
۷	شکل ۱-۵ : خط میکرواستریپ بسیار باریک و بسیارپهن [۴۰].....
۱۵	شکل ۱-۶ : (الف) ناپیوستگی پله‌ای در خط میکرواستریپ (ب) مدار معادل [۲].....
۱۶	شکل ۱-۷ : (الف) ناپیوستگی با انتهای باز در خط میکرواستریپ (ب) مدار معادل [۲].....
۱۷	شکل ۱-۸ : (الف) ناپیوستگی شکاف در خط میکرواستریپ (ب) مدار معادل [۲].....
۱۸	شکل ۱-۹ : (الف) خم در خط میکرواستریپ (ب) مدار معادل [۲].....
۱۹	شکل ۱-۱۰ : (الف) عنصر خط کوتاه با امپدانس بالا (ب) مدار معادل آن [۲].....
۲۰	شکل ۱-۱۱ : (الف) عنصر خط کوتاه با امپدانس پایین (ب) مدار معادل آن [۲].....
۲۱	شکل ۱-۱۲ : سلف (عناصر فشرده) (الف) خط با امپدانس بالا (ب) خطوط پیچشی (ج) آرایش مربعی (د) مدار معادل حالت ایده آل [۱۴].....
۲۳	شکل ۱-۱۳ : رزوناتور میکرواستریپ (الف) رزوناتور با عناصر فشرده (ب) رزوناتور شبه فشرده [۳۸].....
۲۳	شکل ۱-۱۴ : رزوناتور خط میکرواستریپ (الف) رزوناتور $\lambda_0/4$ (رزونانس سری کوتاه) (ب) رزوناتور $\lambda_0/4$ (رزونانس موازی کوتاه) [۳۶].....
۲۴	شکل ۱-۱۵ : رزوناتور خط گسترده $\lambda_0/2$ [۳۶].....
۲۴	شکل ۱-۱۶ : رزوناتور میکرواستریپ حلقوی [۲۰].....
۲۵	شکل ۱-۱۷ : رزوناتور میکرواستریپ حلقه بسته (الف) دایروی (ب) مثلثی [۲].....
۳۰	شکل ۱-۲ : مشخصه دامنه‌ی یکنواخت برای حالت LP نرمالیزه [۲۹].....
۳۱	شکل ۲-۲ : مشخصه $H(\omega^2)$ در حالت ایده آل [۳۰].....
۳۳	شکل ۲-۳ : تغییرات تابع H به ازای سه مقدار N [۳۱].....
۳۴	شکل ۲-۴ : مقدار مربع دامنه فیلتر به ازای سه مقدار N [۳۱].....
۳۵	شکل ۲-۵ : مکان هندسی ریشه‌های تابع تبدیل $F(s)$
۳۷	شکل ۲-۶ : تغییرات تابع H برای سه مقدار N در تقریب چبی شف.....
۴۱	شکل ۲-۷ : مشخصه مربع دامنه چبی شف درجه سوم و چهارم.....
۴۳	شکل ۲-۸ : مکان هندسی قطب‌های تابع چبی شف و باترورث.....
۴۵	شکل ۲-۹ : تابع تبدیل الپتیک برای یک فیلتر پایین گذر.....
۴۵	شکل ۲-۱۰ : نمایش تابع بیضوی نسبی.....
۴۷	شکل ۲-۱۱ : پاسخ گوسین (الف) دامنه (ب) تأخیر گروه.....

- شکل ۲-۱۲: فیلتر پایین گذر تمام قطب با الف) ساختار شبکه‌ی نردبانی و ب) دوگان آن ۴۸
- شکل ۲-۱۳: فیلتر پایین گذر الپتیک با الف) مدار رزونانس موازی در شاخه سری ب) مدار رزونانس سری در شاخه موازی ۵۲
- شکل ۳-۱: شبکه‌ی دو قطبی [۲] ۵۸
- شکل ۳-۲: نمایی از یک شبکه‌ی دو پورته و سیگنال‌های تابیده و بازتابیده شده [۴۴] ۵۹
- شکل ۳-۳: پارامترهای ABCD برای برخی از شبکه‌های دوقطبی مفید [۴۴] ۶۴
- شکل ۴-۱: نمایی از یک شبکه‌ی فیلتر LC پایین گذر و معادل میکرواستریپی آن. [۱] ۶۸
- شکل ۴-۲: مدل T برای یک شبکه‌ی دو پورته و روابط مربوط به محاسبه‌ی امپدانس بازوهای آن ۷۷
- شکل ۴-۳: مدل π برای یک شبکه‌ی دو پورته و روابط مربوط به محاسبه‌ی ادمیتانس بازوهای آن ۷۷
- شکل ۴-۴: نمودارهای تقریبی قسمت موهومی بر حسب قسمت حقیقی امپدانس یا ادمیتانس یک بازو و مدار معادل LC آن ۷۸
- شکل ۴-۵: نمودارهای تقریبی قسمت موهومی بر حسب قسمت حقیقی امپدانس یا ادمیتانس یک بازو و مدار معادل LC آن ۷۹
- شکل ۴-۶: مدار معادل یک شبکه‌ی چند پورته ۸۱
- شکل ۴-۷: رزوناتور پله‌ای [۵۶] ۸۷
- شکل ۴-۸: رزوناتور سنجاقی [۵۷] ۸۷
- شکل ۴-۹: فیلتر پایین گذر با استفاده از رزوناتور دایره‌ای [۶۱] ۸۸
- شکل ۴-۱۰: فیلتر پایین گذر با استفاده از رزوناتور مخروطی [۶۲] ۸۹
- شکل ۴-۱۱: ساختارهای رزوناتور حلزونی [۲] ۸۹
- شکل ۵-۱: ساختار پیشنهادی و نتایج اندازه گیری شده‌ی آن [۶۳] ۹۱
- شکل ۵-۲: الف) ساختار پیشنهادی ب) نتایج اندازه گیری شده‌ی ساختارهای پیشنهاد شده [۶۴] ۹۱
- شکل ۵-۳: الف) ساختار پیشنهادی ب) نتایج اندازه گیری شده [۶۵] ۹۲
- شکل ۵-۴: الف) ساختار پیشنهادی ب) نتایج اندازه گیری شده [۶۶] ۹۲
- شکل ۵-۵: الف) ساختار پیشنهادی ب) نتایج اندازه گیری شده [۶۷] ۹۳
- شکل ۵-۶: الف) ساختار پیشنهادی ب) نتایج اندازه گیری شده [۶۸] ۹۳
- شکل ۵-۷: الف) ساختار پیشنهادی ب) نتایج اندازه گیری شده [۶۹] ۹۴
- شکل ۵-۸: الف) ساختار پیشنهادی ب) نتایج اندازه گیری شده [۷۰] ۹۵
- شکل ۵-۹: ساختارهای پیشنهادی [۷۱]. سمت چپ: ساختار میکرواستریپ. سمت راست: صفحه‌ی زمین ۹۵
- شکل ۵-۱۰: نتایج شبیه سازی و اندازه گیری شده‌ی فیلتر سمت چپ [۷۱] ۹۵
- شکل ۵-۱۱: نتایج شبیه سازی و اندازه گیری شده‌ی فیلتر سمت راست [۷۱] ۹۵
- شکل ۵-۱۲: الف) ساختار پیشنهادی ب) نتایج اندازه گیری شده [۷۲] ۹۶
- شکل ۵-۱۳: الف) ساختار پیشنهادی ب) نتایج اندازه گیری شده [۷۳] ۹۶
- شکل ۵-۱۴: الف) ساختار پیشنهادی ب) نتایج اندازه گیری شده [۷۴] ۹۷
- شکل ۵-۱۵: الف) ساختار پیشنهادی ب) نتایج اندازه گیری شده [۷۵] ۹۸

- شکل ۵-۱۶: فیلتر پایین گذر با استفاده از چهار رزوناتور دایره‌ای..... ۹۸
- شکل ۵-۱۷: عملکرد شبیه‌سازی و اندازه‌گیری فیلتر مورد نظر [۷۵]..... ۹۹
- شکل ۶-۱: مدار LC رزوناتور نرمالیزه الپتیک..... ۱۰۲
- شکل ۶-۲: مدار LC رزوناتور دی نرمالیزه الپتیک..... ۱۰۲
- شکل ۶-۳: (الف) رزوناتور مایکرواستریپ با استفاده از ساختار پله‌ای (ب) مقایسه پاسخ آن با فیلتر LC..... ۱۰۳
- شکل ۶-۴: (الف) رزوناتور پیشنهادی (ب) مدار معادل LC..... ۱۰۴
- شکل ۶-۵: پاسخ فرکانسی رزوناتور طراحی شده..... ۱۰۴
- شکل ۶-۶: شبیه‌سازی پارامترهای S11, S21 رزوناتور به عنوان تابعی از 14..... ۱۰۵
- شکل ۶-۷: شبیه‌سازی پارامترهای S11, S21 رزوناتور به عنوان تابعی از 13..... ۱۰۵
- شکل ۶-۸: شبیه‌سازی پارامترهای S11, S21 رزوناتور به عنوان تابعی از w2..... ۱۰۶
- شکل ۶-۹: SWF رزوناتور پیشنهادی..... ۱۰۷
- شکل ۶-۱۰: ساختار تضعیف‌گر..... ۱۰۸
- شکل ۶-۱۱: پاسخ فرکانسی ساختار تضعیف‌گر..... ۱۰۸
- شکل ۶-۱۲: تأثیر تغییرات 15 بر پاسخ S21 تضعیف‌گر..... ۱۰۹
- شکل ۶-۱۳: (الف) فیلتر پیشنهادی (ب) پاسخ فرکانسی..... ۱۰۹
- شکل ۶-۱۴: (الف) ساختار نهایی فیلتر (ب) تصویر فیلتر ساخته شده..... ۱۱۰
- شکل ۶-۱۵: مقایسه‌ی نتایج شبیه‌سازی و اندازه‌گیری..... ۱۱۱
- شکل ۶-۱۶: تأخیر گروهی فیلتر طراحی شده..... ۱۱۱
- شکل ۷-۱ (الف) ساختار (stub radial) (ب) ساختار رزوناتور..... ۱۱۵
- شکل ۷-۲ (الف) پاسخ S21 و S11 رزوناتور (ب) پاسخ S21 با تغییر w1, d1, Wi..... ۱۱۶
- شکل ۷-۳: (الف) سلول تضعیف‌گر (ب) پاسخ فرکانسی آن..... ۱۱۷
- شکل ۷-۴: (الف) ساختار نهایی فیلتر پیشنهاد شده (ب) تصویر فیلتر ساخته شده..... ۱۱۸
- شکل ۷-۵: پاسخ فرکانسی فیلتر طراحی شده..... ۱۱۸

فهرست جداول

صفحه	عنوان
۴۹.....	جدول ۱-۲) مقادیر المان‌های فیلترهای نمونه‌ی پایین‌گذر باترورث.....
۵۰.....	جدول ۲-۲) مقادیر المان‌های فیلتر پایین‌گذر چبی‌شف.....
۵۳.....	جدول ۳-۲) داده‌های طراحی فیلتر پایین‌گذر الپتیک باریپل باند عبور ω_s و $\omega_c=1 \text{ rad/s}$ ، $LAr=0.1 \text{ dB}$ های متنوع.....
۵۶.....	جدول ۱-۳) تقسیم بندی کلی طیف فرکانسی.....
۵۷.....	جدول ۲-۳) تقسیم بندی طیف فرکانسی میکروویو.....
۶۶.....	جدول ۳-۳) ارتباط بین پارامترهای پراکندگی، ادمیتانس، امپدانس و ABCD.....
۱۱۳.....	جدول ۱-۶) مقایسه بین فیلتر مورد نظر و فیلترهای اخیر دیگر.....
۱۱۹.....	جدول ۱-۷) مقایسه نتایج با کارهای انجام شده.....

CMRC	Compact Microstrip Resonator Cell
SLTCMRC	Slit Loaded Compact Microstrip Resonator Cell
MMIC	Monolithic Microwave Integrated Circuit
SCMRC	Spiral Compact Microstrip Resonator Cell
SLSCMRC	Stub Loaded Spiral Compact Microstrip Resonator Cell
OSLTCMRC	Open Stub Loaded Compact Microstrip Resonator Cell
IL	Insertion Loss

امروزه با توجه به نیازهای روز افزون به ساختارهای فشرده به خصوص در حوزه فرکانس‌های رادیویی و مایکروویو، تقاضا جهت ساخت عناصر غیر فعال با کار آیی بالا و در عین حال به صورت مجتمع روی یک برد مدار چاپی و همراه با مدارات فعال به یک نیاز جدی تبدیل شده است. در عین حال جهت رسیدن به این هدف همواره سعی بر این است که تا حد امکان از عناصر سلف و خازن در این مدارات استفاده نشود. از دلایل این امر می‌توان به افزایش حجم مدار و میزان خطای حاصل از این عناصر در عملکرد مدار در فرکانس‌های بالا اشاره نمود. بنابراین یکی از روش‌های ارایه شده جهت دستیابی به این اهداف استفاده از ساختارهای میکرواستریپ است. این ساختارها از یک زیر لایه از جنس دی الکتریک، نوار فلزی رسانا و صفحه زمین تشکیل شده است. به لحاظ قرار گیری این ساختار روی زیر لایه های دی الکتریک، این عناصر را می‌توان به صورت یکپارچه روی برد مدار چاپی طراحی نموده و ساخت. اما در عین حال این ساختارها دارای مشکلاتی هستند، که از آن میان می‌توان به این موارد اشاره کرد: کم بودن پهنای باند عبور، محدودیت در باند حذف و بالا بودن توان برگشتی. جهت حل این مشکلات در صورتی که بخواهیم از روش‌های معمولی در مدارهای الکتریکی استفاده شود، منجر به افزایش غیر عادی اندازه مدار شده، که با این وجود کارآیی آن در مدارهای یکپارچه مایکروویو را با مشکل مواجه می‌سازد. به این منظور روش‌های مختلفی در مراجع گوناگون اشاره شده است. یکی از تکنیک‌های موفق در این زمینه که در سال‌های اخیر پیشنهاد شده و رزوناتورهای مختلفی نیز با این روش ساخته شده، استفاده از (PBG) می‌باشد. این ساختارها علاوه بر اینکه دارای بهبود عملکرد نسبت به سایر رزوناتورهای ارایه شده می‌باشند، دارای مشکلاتی در باند عبور به خصوص در باریک بودن باند گذر هستند، که کاربرد این رزوناتورها را در پیاده سازی فیلترهای غیر فعال را با مشکل جدی مواجه می‌سازد. استفاده از روش‌های Miniaturization که در این حوزه کمتر به آن پرداخته شده، می‌تواند به عنوان یکی از روش‌های پرکاربرد نام برده شود. در عین حال با بهینه سازی این ساختارها، که عمدتاً با استفاده از روش‌های کامپیوتری صورت می‌پذیرد، دستیابی به مدارهایی با کارآیی بالا را میسر می‌سازد.

در این رساله در فصل اول تئوری خط انتقال مورد بحث قرار گرفته است. در فصل دوم در مورد روش‌های تعیین تابع تبدیل یک شبکه و علی‌الخصوصی در مورد روش‌های تقریب تابع تبدیل یک فیلتر با مشخصات مورد انتظار بحث می‌گردد، همچنین هر یک از روش‌های تقریب معمولی که تا کنون ارایه شده است مورد بررسی قرار گرفته و تابع تبدیل بهینه ای که بتواند پاسخ گوی نیازهای مورد نظر باشد تعیین می‌گردد. در فصل سوم روش‌های ارایه شده جهت استفاده از تئوری خط انتقال در فرکانس‌های بالا و در حوزه مایکروویو مطالعه می‌شود. با توجه به اینکه در این رساله هدف پیاده سازی فیلتر فرکانس بالا با استفاده از المان‌های میکرو استریپ می‌باشد، بنابراین در فصل چهارم تئوری خط انتقال جهت کاربرد در این حوزه تعمیم داده شده و از روابط به دست آمده جهت طراحی و پیاده سازی این فیلترها در حوزه فرکانسی مورد نظر استفاده می‌گردد. در فصل پنجم مروری بر کارهای انجام شده پیشین داشته و در نهایت از روش‌های کلی داده شده و مشخصات مورد انتظار از فیلتر فرکانس بالا، دو ساختار به عنوان رزوناتور پیشنهاد می‌گردد، رزوناتور در واقع در فرکانس مورد نظر نوسان کرده و می‌تواند در یک

باند فرکانسی سیگنال های دلخواه را عبور دهد و سایر سیگنال های ناخواسته را حذف نماید . بنابراین می تواند دقیقاً نقش یک فیلتر را دارا باشد. رزوناتور طراحی شده در این حالت ، مشکلات سایر رزوناتور های مشابه داده شده را توانسته به خوبی حل نموده و علاوه بر آن اندازه مداری کوچکتری نسبت به سایر انواع آنها، که به عنوان رزوناتورهای مسطح شناخته شده اند، را داراست. طراحی صورت گرفته با استفاده از نرم افزار شبیه ساز الکترومغناطیسی موسوم به ADS شبیه سازی و بهینه سازی می گردد. ساختارهای طراحی شده با استفاده از تکنولوژی میکروالکترونیک روی ساختار های دی الکتریک ساخته شده و نتایج اندازه گیری توسط Network Analyzer به دست می آید، که در این فصل نتایج حاصل از شبیه سازی و اندازه گیری با هم مقایسه می شوند. بررسی این نتایج نشان می دهد که طراحی صورت گرفته در باند فرکانسی مورد نظر بسیار خوب بوده و فیلتر طراحی شده می تواند به راحتی در حوزه هایی که به فیلتر های با کارایی بالا به خصوص در مخابرات سیار و مایکروویو نیاز است ، به خوبی عمل نماید.

فصل اول

تئوری خطوط انتقال و اجزاء مایکرواستریپ

مقدمه

مدارهای مجتمع ریز موج^۱ نمایشی از توسعه صنعت مدار مجتمع در فرکانس‌های بسیار زیاد در محدوده مایکروویو (GHz) می‌باشد. امواج مایکروویو، امواجی هستند با طول موج‌هایی در رنج 1 mm تا 1 m که متناظر با رنج فرکانسی 300 MHz-300 GHz است. امروزه (MIC) بیشتر طبیعت دوگانه‌ای دارد، به این معنا که در آن قطعات فعال و غیر فعال به صورت تراشه بر روی زیر بناهایی قرار گرفته‌اند، که بقیه عناصر مدار با استفاده از فیلم‌های نازک روی آن ساخته شده‌اند. به طور عمده سه نوع فناوری صنعتی جهت ساخت (MIC) وجود دارد که عبارتند از:

- ۱- خطوط انتقال صفحه‌ای
- ۲- لیتوگرافی نوری و فیلم نازک
- ۳- قطعات نیمه هادی ریز موج

خطوط انتقال صفحه‌ای، جهت کاربرد در مدارهای مجتمع ریز موج مناسب بوده و دارای شکل هندسی هستند، که امیدانس مشخصه خط را می‌توان بر حسب ابعاد آن‌ها تعریف کرد. با این ویژگی، تمامی مدار خط انتقال به وسیله صنعت فیلم نازک و فنون لیتوگرافی نوری در یک مرحله ساخته می‌شود. این فرآیند شبیه به فرآیندی است که در ساخت مدارهای چاپی با استفاده از تکنولوژی میکروالکترونیک، مورد استفاده قرار می‌گیرد.

۱- خطوط انتقال

همان طور که در شکل (۱-۱) نشان داده شده است خطوط انتقال دارای انواع گوناگونی می‌باشند. چند نمونه از آن‌ها عبارتند از خط انتقال کابل هم محور، خط انتقال دو سیمه و خط انتقال مایکرواستریپ و ...

1-Microwave Integrated Circuit (MIC).